

MEMÒRIA DEL CURS 2009-2010

Any de fundació: 1977

JUNTA RECTORA PROVISIONAL

(Elegida en l'Assemblea General Extraordinària de Socis del 28 de maig de 2009)

- FRANCESCA ESPAÑOL I BERTRAN
- JOAQUIM GRAUPERA I GRAUPERA
- ROSA M. MARTÍN I ROS
- ESTRELLA MASSONS I RABASSA
- JOAN VALERO I MOLINA
- Delegat de l'IEC: ANTONI PLADEVALL I FONT

JUNTA DIRECTIVA

(Elegida en l'Assemblea General Extraordinària de Socis del 13 d'octubre de 2009)

Presidenta	FRANCESCA ESPAÑOL I BERTRAN
Vicepresidenta	ROSA M. MARTÍN I ROS
Secretari	JOAQUIM GRAUPERA I GRAUPERA
Tresorer	JOAN VALERO I MOLINA
Vocals	M. LLUÏSA CASTELLANOS RAYO
	TURA CLARÀ VALLÈS
	FRANCESC FITÉ LLEVOT
	NÚRIA FORTUNY SOLÍS
	GUADALUPE MIRAS BERNAL
Delegat de l'IEC	ANTONI PLADEVALL I FONT

Nombre de Socis: 530

- Agregats 51
- Agregats IEC 6
- Entitats adherides 234
- Mèrits 7
- Numeraris 232

I. Sessió inaugural

El dilluns 16 de novembre de 2009, a la Sala Nicolau d'Olwer de l'Institut d'Estudis Catalans va tenir lloc la sessió inaugural del curs 2009-2010 a càrrec de Teresa Vinyoles, professora titular de la Universitat de Barcelona, amb el tema "Presència activa de les dones als castells". En el transcurs de l'acte, presentat per la presidenta Dra. Francesca Español, es va aprofitar per distribuir entre els assistents la publicació de la conferència en un opuscle.

L'objectiu inicial de la conferència va ser el d'aportar una breu reflexió documentada sobre el paper que tingueren les dones en l'entorn feudal. L'exposició es va dividir en sis apartats que l'autora va anar desgranant: la funció de les dones com a castlanes i senyores eminents; el paper de la dona com a gestora del castell per tal d'assegurar el benestar quotidià de tots els seus habitants; el desenvolupament del seu rol de dona i mare dels seus fills, els quals havia de educar i cuidar; la seva activitat vinculada a la producció tèxtil (filar, obrar seda...); el seu paper militar, ja que eren dones i mares de guerrers, per tant havien de tenir coneixements de l'art de la guerra i, finalment, la seva actitud determinant de gestió del castell en cas de setge. Al final de la conferència es va obrir un interessant col·loqui amb la participació del nombrós públic assistent que va omplir la sala.

F. Español i T. Vinyoles

Públic assistent a l'acte

II. Celebració del XXII Cicle de Conferències

Durant el primer trimestre de 2010 es dugué a terme el XXII Cicle de Conferències dedicat a «Martí l'Humà i les formes artístiques (1356-1410)» en motiu del 6è centenari de la mort del Rei. Totes les sessions es van desenvolupar a la sala Pere i Joan Corominas de l'IEC (carrer del Carme 47, de Barcelona). Els temes foren els següents:

25 de gener de 2010

«Els palaus reials», a càrrec de la Dra. Anna M. Adroer i Tasis

1 de febrer de 2010

«La recepció del gòtic internacional a la Corona d'Aragó», a càrrec del Dr. Joan Valero Molina

8 de febrer de 2010

«El rei Martí i els banys», a càrrec del Sr. Joaquim Graupera i Graupera

13 de febrer de 2010

Visita guiada: «La Barcelona del rei Martí», a càrrec del Dr. Joan Valero Molina

22 de febrer de 2010

«La capella àulica», a càrrec de la Dra. Francesca Español i Bertran

27 de febrer de 2010

Visita guiada: «La Barcelona del rei Martí», a càrrec de la Dra. Francesca Español i Bertran

15 de març de 2010

«L'Hospital de la Santa Creu i el rei Martí», a càrrec de la Dra. Teresa Huguet-Termes

22 de març de 2010

«Los libros del rey», a càrrec del Dr. Joaquín Yarza Luaces

12 d'abril de 2010

«La banda brodada del Museu Capitular de Barcelona», a càrrec de la Sra. Rosa M. Martín i Ros

Anna M. Adroer impartint la conferència inaugural del cicle

M. Castellanos presentant la conferència de J. Valero

III. Sessions de treball: Conferències

Al llarg del curs, a banda del cicle de conferències es van realitzar una sèrie de sessions de treball amb el format de conferència tractant diversos temes relacionats amb el món medieval. En molts casos, es va complir l'objectiu de la Junta de tractar els temes d'actualitat. En aquest cas, l'obertura de la tomba de Pere el Gran a Sanes Creus va donar motiu per tractar el tema en una de les sessions. Les dues altres van ser fruit de col·laboracions amb altres entitats com l'Arxiu Occità i el Museu Episcopal de Vic. Les conferències foren les següents:

14 de desembre de 2009, a les 19 hores

Conferència-recital: «Els trobadors i la música», a càrrec del Dr. Antoni Rosell i Mayo, director de l'Arxiu Occità. Institut d'Estudis Medievals (UAB)
Lloc: IEC, Sala Pere Coromines, carrer del Carme 47, Barcelona

21 de desembre de 2009, a les 19 hores

Taula Rodona: «Les Despulles de Pere El Gran i d'Arnau Mir de Tost, desvetllades»

Van intervenir:

Dr. Francesc Fité, professor de la Universitat de Lleida

Dra. Marina Miquel, cap d'Àrea de Gestió de Monuments de la Generalitat de Catalunya

Sra. Rosa M. Martín, conservadora DHUB-Museu Tèxtil i d'Indumentària

Moderadora: Dra. Francesca Español, presidenta d'Amics de l'Art Romànic

Lloc: Sala Pi i Sunyer de l'IEC (carrer del Carme 47, Barcelona)

5 de febrer de 2010, a les 19 hores

Conferència: «El Museu Episcopal de Vic. Les arrels antigues d'un museu del segle XXI», a càrrec del Dr. Marc Sureda i Jubany, conservador del Museu Episcopal de Vic.

Lloc: IEC, Sala Pere i Joan Coromines (carrer del Carme 47, Barcelona)

R. M. Martín, F. Fité, M. Miquel i F. Español en la taula rodona sobre les despulles del rei Pere el Gran.

M. Sureda impartint la conferència sobre el MEV

IV. Sessions de treball de camp: visites

També s'han dut a terme quatre sessions de treball de camp (visites) sense comptar les dues incloses en el cicle de conferències sobre el rei Martí l'Humà. Els llocs visitats van ser els següents:

28 de novembre de 2009

Visita al Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya (CRBMC)
La visita va ser comentada pel Sr. Pere Rovira i Pons, conservador del CRBMC
Adreça: Carrer Arnau Cadell 30, 08197 Valldoreix

16 de gener de 2010

Visita de les exposicions: «Convidats d'honor», mostra commemorativa del 75è aniversari del MNAC i la «La princesa sàvia. Les pintures de Santa Caterina de la Seu d'Urgell»
Visita comentada per la Dra. Fancesca Español i el Dr. Joan Valero, membres de la Junta d'AAR
Lloc: MNAC (Museu d'Art Nacional de Catalunya, Barcelona)

20 de març de 2010

Visita guiada: «Les esglésies de Terrassa», a càrrec del Dr. Domènec Ferran, director del Museu de Terrassa
Lloc de trobada: Façana de l'església de Sant Pere, a les 10 hores

18 d'abril de 2010

Sortida «Monestir cistercenc de Santes Creus». Sortida conjunta amb els membres del Centre d'Estudis Penedesencs, els Amics de l'Art Romànic de Sabadell, els Amics de l'Art Romànic del Berguedà i els Amics de l'Art Romànic del Bages. Visita comentada per la Dra. Francesca Español, el Dr. Francesc Fité, el Dr. Joan Valero i el Sr. Joaquim Graupera, membres de la Junta d'AAR
Lloc de trobada: Palau Reial de Pedralbes, a les 8 hores

Visita al Centre de Restauració de Béns Mobles de la Generalitat de Catalunya

Visita comentada al monestir de Santes Creus

V. Sessions de Treball de camp: viatges

Es va voler recuperar un altre cop els viatges d'una durada superior a una jornada. Es van triar com a dates part de les vacances de Pasqua i l'últim cap de setmana de maig com a cloenda del curs. La bona acollida d'aquestes activitats ens han empès a pensar en la seva continuïtat. Les sortides van ser:

29, 30 i 31 de març i 1 d'abril de 2010

Excursió: «Monuments romànics d'Occitània i de la Borgonya»: Tournus, Lo Puèi, Conques...

Visita comentada per la Dra. Francesca Español, presidenta d'Amics de l'Art Romànic.

29 i 30 de maig de 2010

Excursió de cloenda del curs 2009-2010: «Monuments romànics de la Noguera i del Pallars Jussà». Balaguer (visita al Museu i recorregut per l'antiga ciutat islàmica), Monestir de Bellpuig de les Avellanes (visita del Monestir i de l'Arxiu Gavín). Col·legiata de Sant Pere d'Àger, castell de Mur, església de Covet. Visita comentada per la Sra. Carme Alòs, Directora del Museu de la Noguera, la Dra. Francesca Español i el Dr. Francesc Fité, membres de la Junta d'AAR.

VI. Publicacions

Lambard. Estudis d'art medieval. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, vol. XX (2007-2008).

VINYOLES, Teresa: *Presència activa de les dones als castells. Conferència inaugural curs 2009-2010*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 2009.